

La memòria es posa al dia

Les visites al web de l'Arxiu Municipal arriben al milió i mig amb la pandèmia

El recompte del fons Santos Torroella revela el triple de cartes de les que es pensaven

L'equip de l'arxiu, d'esquerra a dreta: Anna Gironella, Joan Boadas, l'alcalde (Marta Madrenas), Lluís-Esteve Casellas i David Iglesias. AJUNTAMENT DE GIRONA.

Entre el 16 de març i el 29 de maig de l'any passat, els tècnics del Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions (SGDAP) de l'Ajuntament de Girona van haver de confinar-se a casa, com la resta de ciutadans, però no van desatendre cap de les funcions que té encomanades un organisme essencial no només per a la salvaguarda del patrimoni documental, sinó també per al funcionament de l'administració. La memòria de les activitats desenvolupades al llarg de l'any passat, en els mesos més durs de la pandèmia, tant per part de l'Arxiu com del Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) i el Servei Municipal de Publicacions, revela una activitat quasi frenètica, en què la impossibilitat d'atendre consultes presencials va estimular els treballs de recerca, catalogació, digitalització i difusió, dins el pla estratègic de

l'SGDAP per al període 2020-2023.

Un dels resultats més eloqüents de l'atenció renovada que s'ha pogut prestar a la gestió documental és el descobriment que el primer inventari del fons arxivístic de la col·lecció Rafael Santos Torroella, tan controvertit en el moment de la seva adquisició, havia quedat molt curt. Si en el primer recompte de la correspondència del crític d'art, la seva vídua, Maria Teresa Bermejo, havia estimat que hi havia unes 3.000 cartes de 800 corresponents, l'estudi detallat que n'està elaborant Anna Pujols des de fa dos anys revela que el fons conté prop de 10.000 cartes de més de 2.000 corresponents diferents, Joan Miró entre els més rellevants. A més, l'arxiver municipal, Joan Boadas, que no dubta a atribuir a aquest fons "una transcendència extraordinària", hi afegeix el valor documental de les fotografies del llegat (n'hi ha unes quantes de Salvador Dalí), a més de l'existència d'entre 2.000 i 3.000 felicitacions de Nadal, moltes de les quals amb dibuixos originals dels artistes amb qui es relacionava Santos Torroella. Aquest darrer any, d'acord amb la memòria presentada ahir, ha servit per treballar intensament en el catàleg de la correspondència, que també inclou un índex d'organismes i de persones. Els tècnics preveuen tenir-lo enllestit en breu.

La memòria del 2020 apunta altres dades rellevants, com ara el fet que el servei va tractar prop de 900.000 documents i va registrar més d'1,5 milions de consultes en línia enfront de les 903.592 del 2019 (fa deu anys eren poc més de 400.000), cosa que representa un augment del 66% i el 19,5% de les visites totals al web de l'arxiu en els últims deu anys, en què hi ha hagut 7,6 milions de consultes. Aquest augment, que mostra un canvi de tendència en els hàbits dels investigadors i usuaris, no hauria estat possible sense una aposta decidida per la digitalització dels documents, que ha permès, tal com van subratllar tant Boadas com l'alcalde, Marta Madrenas, que l'Arxiu de Girona sigui pioner en transformació digital i que hagi rebut el primer premi de l'Administració Oberta de Catalunya des del 2018 (els anys 2016 i 2017 ocupava la segona posició).

Els responsables de les diferents àrees del servei, Anna Gironella, Lluís-Esteve Casellas i David Iglésias, van remarcar també la confiança dels ciutadans en el seu arxiu, on han ingressat en els darrers deu anys 214 fons personals de gran valor de 174 donants (18 en total el 2020), com els de Carles Rahola, Narcís-Jordi Aragó, Antoni Varés, Josep Tharrats, Laureà Dalmau o Francesc Torres Monsó. Una de les funcions del servei que amb la pandèmia ha agafat més rellevància és la protecció de dades personals. En aquest àmbit, l'SGDAP va prestar 742 serveis entre revisió de documents, assessoraments i supervisió de permisos d'accés a la informació. Una de les accions més destacades, pel seu interès humà, que ha afavorit el parèntesi de la pandèmia ha estat la identificació de les persones enterrades a les fosses comunes, no només els afusellats pel franquisme, sinó també la gent sense recursos que no podia permetre's un nínxol. Ha calgut revisar línia a línia el registre d'inhumacions, però per Anna Gironella es tractava d'un "deure moral i una obra de dignitat".

En la mateixa presentació de la memòria anual, que reflecteix un pressupost de 213.699 euros, amb un 21% obtingut de recursos externs (sobretot la Generalitat i fons europeus), es va fer balanç de l'últim decenni, al llarg del qual s'han digitalitzat 34.969 documents, 236.375 imatges, 10.441 vídeos i 1.440 àudios, i s'ha impulsat l'edició de 119 publicacions i la col·laboració en 68 més. Com a dada curiosa, des del 2017, quan va començar la producció digital, s'han eliminat uns 2 km de metres lineals de documentació en paper.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 05-06-2021, Pàgina 20

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1980819-la-memoria-es-posa-al-dia.html>